

Briselē, 14.6.2019.
COM(2019) 275 final

2019/0136 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar ko Portugālei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā
2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ("PVN direktīva"¹) Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 2. jūlijā, Portugāle pieprasīja atļauju ieviest pasākumu, ar ko tā atkāpjas no PVN direktīvas 193. panta, kas nosaka par PVN nomaksu atbildīgo personu. Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 27. novembrī, Portugāle nosūtīja sīkāku informāciju par pasākumu, ko tā vēlas ieviest. Komisija 2018. gada 18. decembrī nosūtīja Portugālei vēstuli, lūdzot divpusēju sanāksmi, lai precizētu šo pieprasījumu. Tikšanās notika 2019. gada 27. februārī. Portugāle apstiprināja savu atkāpes pieprasījumu un vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2019. gada 19. martā, nosūtīja papildu informāciju.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2019. gada 27. marta vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Portugāles pieprasījumu. Ar 2019. gada 28. marta vēstuli Komisija paziņoja Portugālei, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga, lai izvērtētu šo pieprasījumu.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Saskaņā ar PVN direktīvas 193. pantu PVN parasti maksā tas nodokļa maksātājs, kas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu dalībvalstis ar Padomes atļauju var piemērot pasākumus, lai atkāptos no PVN direktīvas noteikumiem un vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Portugāle lūdza piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu korķa, koksnes, priežu čiekuru un nelobītu pīniju riekstu piegādēm, ja persona, kurai ir piegādātas šīs preces, ir nodokļa maksātājs, kura juridiskā adrese, pastāvīgā pārstāvniecība vai dzīvesvieta ir Portugālē, un tā veic darījumus, attiecībā uz kuriem tai ir tiesības pilnībā vai daļēji atskaitīt PVN priekšnodokli.

Portugāle uzskata, ka tās mežsaimniecības nozare ir viena no saimnieciskās darbības nozarēm, kurā krāpšana un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas ir ārkārtīgi augsta. Tas ir tāpēc, ka šajā nozarē dominē liels skaits sīkražotāju un daudzi novācēji, kas pārdod izejmateriālus tālāk apstrādes uzņēmumiem, nedeklarējot un nemaksājot PVN par šiem pārdevumiem. Turpretim apstrādes uzņēmumi ir vidēji vai lieli nodokļa maksātāji, un tie ir viegli identificējami. Šā tirgus un iesaistīto uzņēmumu raksturīgās īpašības ir sekmējušas krāpšanu PVN jomā, ko Portugāles nodokļu iestādes, neraugoties uz pastiprinātu kontroli un jau veiktajiem pasākumiem, ir atzinušas par grūti risināmu. Lai cīnītos pret šo pārkāpumu, Portugāle vēlētos ieviest apgrieztās maksāšanas sistēmu attiecībā uz korķa, koksnes, priežu čiekuru un nelobītu pīniju riekstu piegādēm; tas novirzītu atbildību par PVN maksāšanu uz nelielu skaitu viegli identificējamu apstrādes uzņēmumu. Portugāle uzskata, ka tas izbeigtu šāda veida krāpšanu PVN jomā, un novērstu ar to saistītos PVN ieņēmumu zaudējumus.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

Parasti atkāpes piešķir uz noteiktu laiku, lai varētu izvērtēt, vai īpašais pasākums ir lietderīgs un efektīvs, un lai attiecīgās problēmas risināšanai dalībvalstīm atvēlētu laiku ieviest citus visārpieņemtus pasākumus līdz atkāpes termiņa beigām, kas atkāpes termiņa pagarināšanu tādējādi padara lieku. Atkāpe, kas ļauj izmantot apgrieztās maksāšanas sistēmu, tiek izņēmuma kārtā piešķirta kā galējs līdzeklis krāpniecības apkarošanai konkrētās jomās.

Ņemot vērā krāpniecisko situāciju iepriekšminētajā nozarē, ir ierosināts ieviest atkāpi, ļaujot Portugālei piemērot šo atkāpi līdz 2022. gada 31. decembrim. Līdz šīs atkāpes termiņa beigām Portugālei būtu jāīsteno citi visārpieņemtie pasākumi, ar ko apkaro un novērš ar PVN saistītas krāpšanas praksi korķa, koksnes, priežu čiekuru un nelobītu pīniju riekstu nozarēs. Tādēļ attiecībā uz minētajām piegādēm vairs nebūtu nepieciešama atkāpe no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta.

- **Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Līdzīgas atkāpes saistībā ar PVN direktīvas 193. pantu ir piešķirtas citām dalībvalstīm.

Tādējādi ierosinātais pasākums ir saskanīgs ar spēkā esošajiem PVN direktīvas noteikumiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās lūguma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajam mērķim.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem iespējama tikai ar Padomes atļauju, ko pēc Komisijas priekšlikuma tā pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Padomes Īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Portugāles pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Padomes Īstenošanas lēmuma priekšlikuma mērķis ir novērst noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas korķa, koksnes, priežu čiekuru un nelobītu pīniju riekstu nozarēs. Apgrieztās maksāšanas sistēmai būtu jāpalīdz Portugālei turpināt cīnīties pret krāpšanu PVN jomā šajā nozarē. Tādējādi atkāpei būs potenciāli pozitīva ietekme.

Tās ietekme jebkurā gadījumā būs neliela, jo ierobežots ir gan atkāpes piemērošanas laiks, gan joma.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums ES budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumam ir noteikts termiņš.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Portugālei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 2. jūlijā, Portugāle lūdza atļauju ieviest īpašu pasākumu, ar ko tā atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta, attiecībā uz korķa, koksnes, priežu čiekuru un nelobītu pīniju riekstu piegādēm, ja persona, kurai ir piegādātas šīs preces, ir nodokļa maksātājs, kura juridiskā adrese, pastāvīgā pārstāvniecība vai dzīvesvieta ir Portugālē, un tā veic darījumus, attiecībā uz kuriem tai ir tiesības pilnībā vai daļēji atskaitīt (PVN) priekšnodokli. Vēstulēs, kas Komisijā reģistrētas 2018. gada 27. novembrī un 2019. gada 19. martā, Portugāle Komisijai iesniedza vairāk informācijas.
- (2) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu Komisija ar 2019. gada 27. marta vēstuli informēja pārējās dalībvalstis par Portugāles pieprasījumu. Ar 2019. gada 28. marta vēstuli Komisija paziņoja Portugālei, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga, lai izvērtētu šo pieprasījumu.
- (3) Portugāle uzskata, ka Portugāles mežsaimniecības nozare ir viena no saimnieciskās darbības nozarēm, kurā krāpšana un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas ir ārkārtīgi augsta. Tas ir tāpēc, ka šajā nozarē dominē liels skaits sīkražotāju un daudzi novācēji, kas pārdod izejmateriālus tālāk apstrādes uzņēmumiem, nedeklarējot un nemaksājot PVN par šiem pārdevumiem. Šā tirgus un iesaistīto uzņēmumu īpašību rezultātā ir radusies krāpšana PVN jomā, ko Portugāles nodokļu iestādes ir atzinušas par grūti risināmu, neraugoties uz pastiprinātu kontroli un jau veiktajiem pasākumiem. Lai cīnītos pret šo ļaunprātīgo izmantošanu, Portugāle vēlētos ieviest apgrieztās maksāšanas sistēmu attiecībā uz korķa, koksnes, priežu čiekuru un nelobītu pīniju riekstu piegādēm; tas novirzītu atbildību par PVN maksāšanu uz nelielu skaitu viegli identificējamu apstrādes uzņēmumu. Pēc Portugāles ieskatiem tas izbeigtu šāda veida krāpšanu PVN jomā un novērstu ar to saistītos PVN ieņēmumu zaudējumus.
- (4) Tādēļ būtu jāatļauj Portugālei ieviest atkāpi uz noteiktu laiku, proti, līdz 2022. gada 31. decembrim.
- (5) Parasti atkāpes piešķir uz noteiktu laiku, lai varētu izvērtēt, vai atkāpes pasākums ir lietderīgs un efektīvs. Atkāpes dalībvalstīm dod laiku ieviest līdz atkāpes termiņa

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

beigām citus vispārpieņemtus pasākumus attiecīgās problēmas risināšanai, kas atkāpes pagarināšanu tādējādi padara lieku. Atkāpe, kas ļauj izmantot apgrieztās maksāšanas sistēmu, tiek izņēmuma kārtā piešķirta kā galējs līdzeklis krāpniecības apkarošanai konkrētās jomās. Tāpēc Portugālei būtu jāīsteno citi vispārpieņemtie pasākumi, ar ko apkaro un novērš ar PVN saistītas krāpšanas praksi korķa, koksnes, priežu čiekuru un pīniju riekstu kodolu čiekuros nozarēs, un tādējādi attiecībā uz minētajām piegādēm atkāpe no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta vairs nebūtu jānosaka.

(6) Atkāpei nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN,
IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta, Portugālei ir atļauts noteikt, ka nodokļa maksātāja persona, kurai tiek piegādāts korķis, koksne, priežu čiekuri vai nelobīti pīniju rieksti, ir atbildīga par PVN nomaksu, ja tā ir nodokļa maksātāja, kuras juridiskā adrese, pastāvīgā pārstāvniecība vai dzīvesvieta ir Portugālē, un tā veic darījumus, attiecībā uz kuriem tai ir tiesības pilnībā vai daļēji atskaitīt PVN priekšnodokli.

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2020. gada 1. janvāra, un tā darbība beidzas 2022. gada 31. decembrī.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*